

Bsc algebra2 gyakorlat

Nyolcadik feladatsor (2011. április 28–29)

A $W \leq V$ altér A -invariáns, ha minden $w \in W$ -re $A(w) \in W$. Az A adjungáltja $B = A^*$ akkor és csak akkor, ha minden u, v vektorra $Au \cdot v = u \cdot Bv$. Az A^* mátrixa **minden ortonormált bázisban** az A mátrixának transzponáltja \mathbb{R} felett, és az A mátrixának transzponált **konjugáltja** \mathbb{C} felett. Az euklideszi terek speciális transzformációi:

	\mathbb{R}	\mathbb{C}
$A^* = A$	szimmetrikus	önadjungált
$A^* = A^{-1}$	ortogonális	unitér
$AA^* = A^*A$		normális

Egy transzformáció pontosan akkor unitér (ortogonális), ha távolságtartó, azaz ha skalárszorozattartó, azaz ha ONB-t ONB-be visz. Egy komplex feletti transzformáció pontosan akkor diagonalizálható alkalmas **ortonormált** bázisban (azaz unitér bázistranszformációval), ha normális. Unitér transzformáció sajátértékei egységnyi abszolút értékűek. Önadjungált transzformáció sajátértékei valósak. Egy valós feletti transzformáció pontosan akkor diagonalizálható alkalmas **ortonormált** bázisban (azaz ortogonális bázistranszformációval), ha szimmetrikus (ez a *főtengelytétel*). Minden ortogonális transzformáció mátrixa alkalmas (valós) ONB-ben a következő alakú: a diagonális mentén 1×1 -es, ± 1 -et tartalmazó, illetve 2×2 -es, forgatás mátrixát tartalmazó blokkok szerepelnek, ezeken kívül minden elem nulla.

1. Adjuk meg a síkon a tükrözések, forgatások, merőleges vetítések adjungáltját. Melyek lesznek szimmetrikusak, illetve ortogonálisak?

2. A \mathbb{C}^4 alábbi transzformációi közül melyek normálisak, önadjungáltak, unitérek?

$$\begin{aligned}
 A \begin{bmatrix} u_1 \\ u_2 \\ u_3 \\ u_4 \end{bmatrix} &= \begin{bmatrix} 0 \\ u_1 \\ u_2 \\ u_3 \end{bmatrix}, & B \begin{bmatrix} u_1 \\ u_2 \\ u_3 \\ u_4 \end{bmatrix} &= \begin{bmatrix} u_4 \\ u_1 \\ u_2 \\ u_3 \end{bmatrix}, & C \begin{bmatrix} u_1 \\ u_2 \\ u_3 \\ u_4 \end{bmatrix} &= \begin{bmatrix} u_1 \\ u_1 \\ u_1 \\ u_1 \end{bmatrix}, \\
 D \begin{bmatrix} u_1 \\ u_2 \\ u_3 \\ u_4 \end{bmatrix} &= \begin{bmatrix} u_1 + u_2 + u_3 + u_4 \\ u_1 + u_2 + u_3 + u_4 \\ u_1 + u_2 + u_3 + u_4 \\ u_1 + u_2 + u_3 + u_4 \end{bmatrix}, & E \begin{bmatrix} u_1 \\ u_2 \\ u_3 \\ u_4 \end{bmatrix} &= \begin{bmatrix} u_1 - u_2 \\ u_2 - u_3 \\ u_3 - u_4 \\ u_4 - u_1 \end{bmatrix}.
 \end{aligned}$$

3. Tekintsük \mathbb{R}^4 -en az előző feladat B és D transzformációit, valamint az alábbiakat:

$$F \begin{bmatrix} u_1 \\ u_2 \\ u_3 \\ u_4 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} u_4 \\ u_3 \\ u_2 \\ u_1 \end{bmatrix}, \quad G \begin{bmatrix} u_1 \\ u_2 \\ u_3 \\ u_4 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} (u_1 - u_2 + u_3 - u_4)/2 \\ (u_1 - u_2 - u_3 + u_4)/2 \\ (u_1 + u_2 + u_3 + u_4)/2 \\ (u_1 + u_2 - u_3 - u_4)/2 \end{bmatrix}, \quad H \begin{bmatrix} u_1 \\ u_2 \\ u_3 \\ u_4 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} u_1 + u_2 \\ u_1 - u_2 \\ u_3 + u_4 \\ u_3 - u_4 \end{bmatrix}.$$

Melyek szimmetrikusak, illetve ortogonálisak? A szimmetrikusokhoz adjunk meg ortonormált sajátbázist, az ortogonálisokhoz pedig olyan bázist, amely az összefoglalóban szerepel.

4. Bizonyítsuk be az alábbiakat.

- (1) Ha $Av = \lambda v$ és $A^*w = \mu w$, akkor $\bar{\lambda} = \mu$ vagy $v \perp w$.
- (2) $\text{Ker } A^* = (\text{Im } A)^\perp$ és $\text{Im } A^* = (\text{Ker } A)^\perp$.
- (3) $AA^* = 0 \implies A = 0$.